

4. GETTING ACROSS ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Μέσο: ΠΟΛΙΤΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 31/05/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 31/05/2020

Σελίδα: 28

02/28

31 Μαΐου 2020 Πολίτης της Κυριακής

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Getting Across: Μια έκθεση για τα σύνορα

Ως ανάχωμα στον ρατσισμό που επανέρχεται στη χώρα μας, το **Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας** παρουσιάζει μια έκθεση για τα κατασκευασμένα σύνορα και τα σύνορα μέσα μας

Γράφει η **Μερόπη Μουσιώως**

Τα κρίσιμα ζητήματα της μεταναστευτικής, των διελκυσίων και των συνόρων παρουσιάζει η νέα έκθεση του Δημοτικού Κέντρου **Τεχνών Λευκωσίας** (NiMAC), μια συνδιοργάνωση με το Ινστιτούτο Γκαίτε Κύπρου. Πρόκειται για την πρώτη έκθεση στον χώρο του NiMAC μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων που έλαβε η κυπριακή κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της πανδημίας, υποχρεώνοντας τόσο το **Κέντρο Τεχνών** όσο και άλλα πολιτιστικά ιδρύματα να παραμείνουν κλειστά για διάστημα σχεδόν τριών μηνών.

Μάλιστα, η εν λόγω έκθεση, η οποία είναι περιοδεύουσα και συμμετέχουν σε αυτήν διεθνείς καλλιτέχνες, έγινε κατορθωτό να ανοίξει τόσο σύντομα επειδή τα έργα βρισκόταν ήδη στην Κύπρο πριν από το lockdown. Στις αρχές Μαρτίου, το NiMAC ετοίμαζε τη σκηνογραφία της έκθεσης. Μέχρι που, στα μέσα του μήνα, κάθε δραστηριότητα διακόπηκε.

Παρ' όλα αυτά, σήμερα είναι έτοιμη και θα δεχτεί το κοινό της στις 11 Ιουνίου. «Για πρώτη φορά στην ιστορία μας, χωρίς εγκαίνια», επισημαίνει ο διευθυντής του NiMAC Γιάννης Τουμαζής, που επιμελείται και την κυπριακή συμμετοχή στην έκθεση με τα έργα τριών γυναικών καλλιτεχνίδων: της Έρση Σαββίδη, της Ελιζαβεθ Χόακ Ντέρινγκ και της Νουρτάν Καραγκιλ. Η δουλειά τους παρουσιάζεται δίπλα στα έργα σημαντικών καλλιτεχνών από τον διεθνή χώρο, από κάθε γωνιά του κόσμου.

Σύνορα στο μυαλό μας

Μια κίτρινη αστυνομική κορδέλα με την ένδειξη «Μην περάσετε τη γραμμή» διασχίζει το τοπίο της Ερήμου Μοχάβι στην Καλιφόρνια. Η κάμερα κινείται όλο και πιο πίσω μέχρι που αποκαλύπτει ότι δύο άκρες της κορδέλας είναι δεμένες σε δύο κόκκινα μπαλόνια γεμάτα ήλιο. Σιγά-σιγά ανεβαίνουν προς τα πάνω και η γραμμή μαζί τους, διασχίζοντας ελεύθερα την έρημο στην οποία πια δεν υπάρχει διαχωριστική γραμμή. Αυτή η εικόνα συνιστά το βίντεο του 82χρονου Ελβετού καλλιτέχνη Roman Signer που συμμετέχει στην έκθεση και που, μαζί με άλλα έργα, ορίζει την κεντρική ιδέα της έκθεσης: «Ότι τα σύνορα και οι διαχωριστικές γραμμές είναι ανθρώπινες κατασκευές που έχουν σημασία στα μυαλά των ανθρώπων αλλά όχι στην πραγματικότητα του πλανήτη», σημειώνει ο Γιάννης Τουμαζής. Τον πνευματικό

André Lützen, from the series European Lines, photography, 2010 - ongoing

Με όσα συμβαίνουν γύρω μας καθημερινά, από τις άθλιες συνθήκες κάτω από τις οποίες κρατούνται δέσμιοι οι αιχμητές ασύλου στο **Κέντρο** Πουρνάρα μέχρι την υποκινούμενη από ρατσισμό δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ, η έκθεση μοιάζει τρομακτικά επίκαιρη. «Θα ήταν επίκαιρη ούτως ή άλλως. Πάντα είναι», σημειώνει ο Γιάννης Τουμαζής

διαχωρισμό μιας υγιούς κατάστασης από μιας άρρωστης αντικατοπτρίζει και το έργο του Javier Tellez, αναφέρει ακόμη. Πρόκειται για ένα γεγονός στην Τιχουάνα, το οποίο και οπτικογραφήθηκε, στα σύνορα μεταξύ Μεξικού και ΗΠΑ, όταν ένας άνθρωπος εκτοξεύεται από ένα κανόνι, περνώντας το σύνορο (και προσγειώνεται σε ένα δίχτυ ασφαλείας στην άλλη πλευρά).

Έκθεση χωρίς σύνορα

Αν και μιλά γι' αυτά, η ίδια η έκθεση Getting Across δεν έχει σύνορα. Ξεκίνησε ως πρωτοβουλία του Ινστιτούτου Γκαίτε στο Δελχί της Ινδίας και ταξίδεψε σε πολλά μέρη του κόσμου προτού φτάσει στη χώρα μας.

«Το ενδιαφέρον της έκθεσης είναι ότι δεν επικεντρώνεται στις ροές των μεταναστών στη Μεσόγειο ή στην Ευρώπη ή αλλού, ούτε στα νεότερα προσφυγικά κύματα. Μιλά για διάφορα σημεία του πλανήτη και θίγει ξεχωριστά μεν ζητήματα, στα οποία ωστόσο είναι ξεκάθαρο πως η βία και τα προβλήματα είναι κοινά, είτε είναι στην Ανατολή ή στη Δύση, στον Βορρά ή στον Νότο».

Η κυπριακή συμμετοχή

Η Έρση Σαββίδη παρουσιάζει μια σειρά από φωτογραφίες ως συνέχεια ενός πρότζεκτ στήριξης και καταγραφής του αγώνα της οικογένειας Χασάν, απίτητων Κούρδων, που βρίσκονται στην Κύπρο πάνω από μια δεκαετία. Το 2017, η οικογένεια κατακρίθηκε έξω από το Προεδρικό Μέγαρο και το Υπουργείο

Εσωτερικών στη Λευκωσία διεδικώντας το νόμιμο δικαίωμα για απόκτηση κυπριακής υπηκοότητας. Οι φωτογραφίες παρουσιάζουν καθημερινά αντικείμενα που χρησιμοποίησε η οικογένεια στον ενάμιση χρόνο παραμονής της στα αντίκρηνα, τα οποία αποτούν μια μεταφυσική διάσταση. Παρουσιάζει επίσης ένα βίντεο από το τέλος μιας μέρας ζώντας στις σκιές έξω από το ΥΠΕΣ.

Η Ελιζαβεθ Χόακ Ντέρινγκ παρουσιάζει ένα βίντεο, αποτέλεσμα ενός προγράμματος φιλοξενίας στο οποίο συμμετείχε στο Βερολίνο. Βρισκόμενη εκεί ανακάλυψε ότι μέρος του υλικού του Τείχους του Βερολίνου θρυσματίστηκε και επαναχρησιμοποιήθηκε για την ασφαλοποίηση ενός δρόμου. Το βίντεο καταγράφει τη διαδρομή αυτού του δρόμου, και αποτελεί ένα μεταφορικό ταξίδι στο ίδιο το Τείχος. «Είναι ένα πολύ συμβολικό έργο για την έννοια του Τείχους», σχολιάζει ο κ. Τουμαζής.

Η Αμφοκωστιανή Νουρτάν Καραγκιλ συμμετέχει με δύο έργα στην έκθεση, το ένα με άμεση αναφορά στο 1974 και στο πώς επηρέασε τον τρόπο ζωής της, παρά το ότι δεν βίωσε τον πόλεμο. Σχολιάζει, ωστόσο, ότι ζούμε στα σύνορα του πολέμου μέσα από τη δημιουργία μιας εγκατάστασης στην οποία προσπαθεί να ανασυνθέσει τα σύνορα της χώρας. Το δεύτερο της έργο είναι ένα βίντεο στο οποίο τα παιδιά παραβούν τον όρκο που δίνουν στην τουρκοκυπριακή κοινότητα κάθε πρωί στο σχολείο.

Το μήνυμα

Καλλιτέχνης από τη Γερμανία, το Πακιστάν, τις ΗΠΑ, ο σπουδαίος Μάικ Παρ από την Αυστραλία και η περίφημη Κιμσούτζα από την Κορέα, άλλοι από το Βέλγιο, το Μεξικό, την Ινδία και άλλοι συμπληρώνουν το σκηνικό που έστησε το NiMAC σε μια έντονα πολιτική - και δη την κατάλληλη στιγμή - έκθεση. «Πάντα είναι επικαίρα αυτά τα θέματα», σχολιάζει ο κ. Τουμαζής, εξηγώντας ότι «τα προβλήματα της μετανάστευσης, των προσφύγων και των αιτητών ασύλου είναι μέρος της ανθρώπινης ιστορίας για αιώνες». Σημειώνει, ωστόσο, ότι από το καλοκαίρι του 2015, οι πρόσφυγες που αναζητούν καταφύγιο κυριαρχούν στην πολιτική ατζέντα διεθνώς.

«Επιπλέον, η πανδημία του κορωνοϊού μας έβαλε σε ένα καθεστώς «πολιτείας-αυτοπεριορισμού, αν μη τι άλλο όμως εκείνοι που μπορούν να δουν ευρύτερα το θέμα, ίσως κατάλαβαν τι σημαίνει ο καταναγκαστικός περιορισμός ανθρώπων κάτω από τις χειρότερες συνθήκες, πολλές φορές ασκώντας βία και τεράστιες πιέσεις και αγνοώντας τα δικαιώματα των ανθρώπων».

Εν τέλει, η έκθεση Getting Across, που θα μπορούσε να αποδοθεί στα ελληνικά ως «Περνώνας Απέναντι», μάλλον επιχρημαίνει να περάσει - και το μήνυμά - απέναντι: στην πλευρά που ενστερνίζεται, ακόμη και στις πιο ήπιες εκδοχές τους, πολιτικές ρατσισμού, εθνικισμού και διχασμού. Θετώντας, ίσως, ένα ερώτημα: μπορούμε να μοιμή στη θέση τους;

5. ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Μέσο: ΠΟΛΙΤΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 31/05/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 31/05/2020

Σελίδα: 1

ΠΑΡΑΘΥΡΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΖΩΗ

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
Ο Κύριος εικαστικός Γλαύκος Κουμίδης γράφει για την κοινωνική εγγύτητα και τη θεσμική απόσταση που διέπουν το κυπριακό πολιτιστικό τοπίο

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Το **Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας (NiMAC)** ανοίγει ξανά τις πόρτες του στο κοινό με τη διεθνή έκθεση **Getting Across**, κάνοντας μια έντονα πολιτική δήλωση σε πρέποντα χρόνο